60 bani

GH. GHEORGHIU-DEJ

40 DE ANI DE LUPTĂ A PARTIDULUI

EDITURA POLITICĂ
1961

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GH. GHEORGHIU-DEJ

40 DE ANI DE LUPTĂ SUB STEAGUL ATOTBIRUITOR AL MARXISM-LENINISMULUI

Raport prezentat la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia

— 8 mai 1961 —

EDITURA POLITICĂ
București — 1961

„Scînteia" nr. 5.159 din 9 mai 1961

Tovarăşi,

Poporul romîn sărbătoreşte astăzi aniversarea unui măreţ eveniment din istoria ţării noastre — 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia, 40 de ani de luptă neabătută, sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului, pentru binele celor ce muncesc, pentru libertate şi independenţa ţării, pentru cucerirea şi consolidarea puterii populare, pentru triumful nobilei cauze a socialismului şi păcii. (Aplauze puternice, îndelungate.)

Cu prilejul acestei glorioase aniversări, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn aduce un călduros omagiu *puternicului nostru partid,* sub a cărui conducere înţeleaptă clasa muncitoare, în alianţă cu ţărănimea muncitoare, au răsturnat dominaţia capitaliştilor şi moşierilor, au instaurat puterea celor ce muncesc şi construiesc cu succes orînduirea nouă, socialistă; *membrilor de partid,* care militează cu abnegaţie şi devotament fără margini pentru mobilizarea poporului muncitor la înfăptuirea politicii partidului; *eroicei clase muncitoare,* din mijlocul căreia s-a plămădit partidul nostru şi care îşi îndeplineşte cu cinste înalta ei misiune istorică de conducătoare a tuturor oamenilor muncii în lupta pentru construirea societăţii socialiste; *vrednicului şi talentatului nostru popor,* milioanelor de oameni ai muncii de la oraşe şi sate, care urmează cu dragoste şi încredere partidul, cu convingerea nestrămutată că el îi

călăuzeşte spre noi şi noi victorii, spre culmile cele mai înalte ale progresului şi civilizaţiei umane, societatea comunistă. *(Aplauze puternice.)*

În această zi memorabilă, gîndurile noastre se îndreaptă spre luptătorii care au cimentat cu sîngele lor fundamentul edificiului luminos al socialismului, pe care-l înălţăm astăzi.

Glorie veşnică eroilor căzuţi în lupta pentru libertatea şi fericirea poporului, pentru independenţa patriei, pentru socialism!

În amintirea lor propun să păstrăm un moment de reculegere. *(Asistenţa păstrează un moment de reculegere.)*

1.

FĂURIREA PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÎNIA — O NECESITATE ISTORICĂ

Tovarăşi,

a. *Încă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, proletariatul din România începuse să se afirme ca o forţă socială înaintată, ridicînd steagul luptei pentru drepturi şi libertăţi democratice, pentru interesele vitale ale celor ce muncesc. Ca rezultat al dezvoltării mişcării muncitoreşti şi al răspîndirii ideilor marxiste, a fost creat în 1893 Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România.* Datorită însă trădării elementelor burghezo-liberale strecurate în conducerea sa — grupul aşa-zişilor „generoşi" — partidul s-a dezorganizat.

Începînd din 1905, sub impulsul elementelor revoluţionare muncitoreşti şi al creşterii conştiinţei de clasă a proletariatului, iau fiinţă şi se dezvoltă sindicatele, organizate pe principiul luptei de clasă, care joacă un rol important în reconstituirea în 1910 a Partidului Social-Democrat din România. Deşi a adus o contribuţie preţioasă la ridicarea conştiinţei politice a clasei muncitoare, la organizarea luptei sale revendicative, Partidul Social-Democrat era dominat de ideologia reformistă a Internaţionalei a II-a, care mergea pe linia colaborării şi compromisului cu burghezia.

Un rol de seamă în răspîndirea marxismului l-a avut Dobrogeanu-Gherea, care a formulat platforma de revendicări general-democratice a cercurilor muncitoreşti. El a apreciat însă greşit condiţiile obiective ale etapei în care se afla ţara noastră, nu vedea că în Romînia — ţară cu o economie înapoiată în care predomina agricultura — capitalismul era în plină dezvoltare, iar o dată cu aceasta creştea proletariatul industrial, ca o clasă revoluţionară, de sine stătătoare şi în plină ascensiune. În opoziţie cu ideile promovate de Lenin despre rolul proletariatului ca hegemon în lupta pentru desăvîrşirea revoluţiei burghezo-democratice, Gherea — purtător al unor concepţii de esenţă menşevică — susţinea că burghezia este clasa socială căreia i-ar reveni misiunea de a înfăptui revoluţia democratică. El a elaborat concepţiile antimarxiste despre aşa-zisa „neoiobăgie", despre „socialismul în ţările înapoiate", care condamnau clasa muncitoare la pasivitate, ignorau imensele rezerve de energie revoluţionară ale ţărănimii şi negau posibilitatea alianţei muncitoreşti-ţărăneşti, duceau proletariatul la remorca burgheziei.

În mişcarea muncitorească din Transilvania dominau în acel timp concepţiile reformiste, austro-marxiste, care duceau la fărîmiţarea forţelor oamenilor muncii de diferite naţionalităţi.

b. *Una din cele mai glorioase pagini ale istoriei poporului nostru au fost răscoalele ţărăneşti din 1907. Ele au avut un caracter deosebit de ascuţit şi au cuprins întreaga ţară, zguduind temeliile orînduirii burghezo-moşiereşti. Lenin a apreciat că această răscoală a ţăranilor din Romînia „a jucat acelaşi rol în ceea ce priveşte îm-*

bunătăţirea situaţiei lor ca revoluţia din 1905—1907 în Rusia" [1].

Cînd ţara a fost cuprinsă de vîlvătaia marilor răscoale, organizaţii muncitoreşti locale şi militanţi revoluţionari din mişcarea socialistă, ridicîndu-se împotriva elementelor oportuniste din conducerea mişcării, au sprijinit lupta dreaptă a ţărănimii. Muncitorii din Bucureşti, Buhuşi, din Ploieşti şi din localităţile petroliere de pe Valea Prahovei, din Iaşi, Galaţi, Brăila au organizat numeroase acţiuni, greve, întruniri şi demonstraţii de sprijin şi solidaritate cu ţărănimea răsculată; muncitorii ceferişti din Paşcani şi de pe linia ferată Dolhasca-Fălticeni au eliberat cu forţa pe ţăranii arestaţi. Presa muncitorească făcea să răsune glasul clasei muncitoare împotriva masacrelor săvîrşite de guvernul reacţionar în reprimarea ţărănimii. „Arătaţi pretutindeni pe duşmanul adevărat — se adresa ziarul „Romînia Muncitoare" către muncitorii îmbrăcaţi în haine militare — şi dacă va fi nevoie şi dacă va fi cu putinţă, daţi-vă de partea răsculaţilor ca să luptaţi contra acestui duşman". Partea conştientă a proletariatului vedea în ţărănimea răsculată o forţă de luptă împotriva duşmanului comun — clasele exploatatoare şi orînduirea bazată pe jugul capitaliştilor şi moşierilor.

Răscoala a fost înecată în sînge cu sălbăticie şi ură bestială. *Lecţia istorică pe care răscoalele au evidenţiat-o este aceea că ţărănimea nu poate învinge în lupta împotriva exploatării moşiereşti, pentru pămînt, decît în alianţă şi sub conducerea proletariatului — clasa cea mai revoluţionară a societăţii.* Sprijinul acordat de către muncitori ţărănimii răsculate prevestea alianţa muncitorească-ţărănească realizată mai tîrziu, prin lupta perseverentă a partidului comunist.

[1] „Lenin despre Romînia", Editura politică, 1960, pag. 31.

În anii premergători primului război mondial combativitatea elementelor înaintate din mişcarea socialistă a crescut şi s-a afirmat puternic în lupta clasei noastre muncitoare împotriva participării Romîniei la războiul imperialist.

În 1914 marile puteri imperialiste au dezlănţuit războiul de jaf şi cotropire, pentru o nouă reîmpărţire a lumii. La izbucnirea războiului, liderii Internaţionalei a II-a, conducătorii oportunişti ai partidelor social-democrate — încălcînd hotărîrile Congresului socialist internaţional de la Basel din 1912 — au trădat cauza socialismului, au trecut de partea propriilor guverne şi a propriei burghezii, sprijinind războiul imperialist.

Aceasta a însemnat falimentul social-democraţiei, falimentul Internaţionalei a II-a.

Vladimir Ilici Lenin a desfăşurat o uriaşă activitate de clarificare ideologică şi mobilizare a mişcării muncitoreşti mondiale împotriva războiului imperialist, lansînd lozinca transformării acestuia în război civil pentru răsturnarea burgheziei şi cucerirea puterii de către proletariat. Înfăptuirea acestei lozinci de către gloriosul partid bolşevic a dus în Rusia la victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Partidul Social-Democrat din Romînia, fără să fi ajuns la înţelegerea clară a ideii leniniste cu privire la transformarea războiului imperialist în război civil, a participat la Conferinţa socialistă internaţională de la Zimmerwald, iar reprezentanţii săi au făcut parte din grupul zimmerwaldienilor de stînga, organizat din iniţiativa lui Lenin.

Partea cea mai avansată a clasei noastre muncitoare, în frunte cu aripa de stînga, revoluţionară, din Partidul Social-Democrat s-a ridicat cu hotărîre împotriva participării Romîniei la primul război mondial imperialist, a organizat curajoase greve şi demonstraţii de protest, care

au culminat cu eroica manifestație de la Galați din 13 iunie 1916, înăbușită în sînge de guvernul liberal.

Victoria de însemnătate mondială a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a deschis o nouă epocă în istoria omenirii — epoca trecerii de la capitalism la socialism. Ideile ei s-au răspîndit în întreaga lume și au avut un uriaș ecou în rîndurile maselor largi din Romînia, găsind în condițiile economice și sociale din țara noastră un teren deosebit de fertil.

Romînia a pășit pe calea dezvoltării capitaliste mai accentuate în perioada trecerii capitalismului apusean în stadiul monopolist. Ca urmare, capitalul monopolist internațional a pătruns în principalele ramuri ale economiei, ceea ce a perpetuat înfeudarea economică și politică a Romîniei de către marile puteri imperialiste. Aceasta a ascuțit puternic toate contradicțiile sociale, masele muncitoare fiind crunt oprimate, lipsite de cele mai elementare drepturi.

Primul război mondial, care a pricinuit poporului imense suferințe, doliu, foamete, ruină economică, a făcut să crească mai mult ca oricînd ura și revolta maselor muncitorești și țărănești împotriva stăpînirii burghezo-moșierești.

Exemplul Revoluției din Octombrie a fost flacăra înnoitoare, care a întețit lupta maselor muncitoare din țara noastră. Trăiește viu în amintirea mea tabloul măreț și emoționant al evenimentelor din Moldova, în imediata apropiere a frontului, unde mă aflam ca tînăr muncitor. *(Aplauze.)* Starea de efervescență revoluționară a trupelor rusești, care, refuzînd să mai lupte, îi arestau pe ofițerii țariști și creau comitete de soldați, ecoul instaurării puterii muncitorești-țărănești în Rusia aveau o influență puternică asupra populației muncitoare și insuflau muncitorimii și țărănimii un curaj și o hotărîre de luptă încă necunoscute la noi în țară.

Procesul de radicalizare a maselor s-a desfășurat rapid. Demonstrațiile muncitorești, grevele muncitorilor mineri, petroliști, forestieri au luat o puternică amploare, transformîndu-se în mari acțiuni de clasă. În focul acestor lupte, partidul socialist și sindicatele s-au reorganizat, mișcarea muncitorească devenind în scurt timp o largă mișcare de masă cum nu fusese niciodată pînă atunci.

În teritoriul ocupat de trupele germane, organizațiile socialiste, acționînd în stare de ilegalitate, ridicau masele la luptă pentru pămînt, pîine, pace, libertate, fiind singura forță politică ce chema poporul să se împotrivească jefuirii țării de către ocupanți.

Puternice acțiuni revoluționare au început în Transilvania, unde lupta de clasă a proletariatului se împletea strîns cu lupta împotriva asupririi naționale, pentru scuturarea jugului habsburgic.

Plini de încredere în forța creatoare a poporului, socialiștii romîni, într-un manifest răspîndit în 1917, adresau maselor muncitoare cuvinte calde de îndemn la luptă revoluționară : *„Ceea ce noi cerem, în Rusia s-a și înfăptuit. Sus inimile! Societatea capitalistă trebuie să dispară! Jos cu aservirea economică și politică! Jos cu democratismul fals și ipocrit! Jos cu războiul dintre popoare, trăiască războiul între clase! Trăiască organizarea, curajul, voința proletariatului din Romînia!... Ațintiți-vă privirea și îndreptați-vă pașii numai într-acolo unde flutură steagul roșu".*

Valurile luptei revoluționare amenințau existența regimului capitalist în țara noastră. Muncitorimea își manifesta solidaritatea frățească cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie ; prin mari greve și demonstrații de stradă, ea se ridica împotriva intervenției mîrșave a reacțiunii romîne contra tinerei Puteri sovietice.

Sub presiunea acestor lupte, clasele dominante au fost silite să satisfacă un șir de revendicări muncitorești și să acorde unele drepturi democratice. În multe locuri țărănimea a trecut la împărțirea pămînturilor moșierești și alungarea autorităților. Frămîntările revoluționare s-au întins și în rîndurile armatei, în rîndurile marinarilor flotei de pe Dunăre și din Marea Neagră care s-au răsculat, au ales comitete revoluționare și au arborat pe vase steagul roșu al revoluției. S-au creat batalioane revoluționare romîne care au luptat pe teritoriul Rusiei, alături de Armata Roșie, împotriva forțelor contrarevoluționare.

Burghezia și moșierimea au înțelés că prăbușirea propriei lor puteri devenea inevitabilă dacă mișcarea revoluționară a proletariatului se unea cu lupta pentru pămînt a maselor țărănești. Înspăimîntate de înrîurirea Revoluției ruse, care a dat pămînt țăranilor, clasele stăpînitoare au vînturat încă din 1917 promisiuni cu privire la o reformă agrară, înfăptuită în 1921 în mod ciuntit, incomplet, ca menținînd mai departe marea proprietate moșierească. Scopul urmărit a fost mărturisit limpede de un reprezentant al așa-numitului Comitet agrar din Romînia : „o amînare a reformelor agrare... ar fi avut drept consecință, fără nici o îndoială, grave tulburări sociale și politice, și în circumstanțele actuale, ale periculoasei vecinătăți cu bolșevismul rus și ungar... n-ar fi fost exclus ca profundele nemulțumiri ale țăranilor să fi izbucnit printr-o revoluție politică redutabilă".

Greva generală din octombrie 1920 a ridicat la luptă aproape întregul proletariat din Romînia, scoțînd în evidență gradul de radicalizare și capacitatea de luptă revoluționară a clasei muncitoare.

În condițiile în care masele muncitoare desfășurau mari bătălii de clasă, linia oportunistă a conducerii partidului socialist a ajutat burghezia să manevreze, să înăbușe pe rînd luptele revoluționare ale proletariatului

și ale țărănimii, să prelungească existența regimului burghezo-moșieresc cu un sfert de veac.

Sub influența exemplului lui Octombrie, în focul luptelor revoluționare se producea însă o profundă schimbare în modul de a gîndi al clasei muncitoare. Aceasta s-a manifestat în ascuțirea luptei ideologice din sînul partidului socialist, în apariția și dezvoltarea grupelor comuniste, în orientarea tot mai hotărîtă a membrilor partidului și a maselor muncitoare spre ideile marxism-leninismului.

Prin propria sa experiență, clasa noastră muncitoare a verificat valoarea de neprețuit a cuvintelor lui Lenin : *„Numai partidul comunist, dacă el e într-adevăr avangarda clasei revoluționare... numai un astfel de partid este în stare să conducă proletariatul în lupta cea mai necruțătoare, cea mai hotărîtă, în lupta finală împotriva tuturor forțelor capitalismului. Pe de altă parte, numai sub conducerea unui asemenea partid proletariatul e în stare să desfășoare asaltul său revoluționar în toată vigoarea lui..."* [1]

UN ASTFEL DE PARTID A LUAT FIINȚĂ LA NOI ÎN ȚARĂ ACUM 40 DE ANI, CÎND CONGRESUL GENERAL AL PARTIDULUI SOCIALIST, ÎNTRUNIT LA 8 MAI 1921, A HOTĂRÎT CU O MAJORITATE ZDROBITOARE DE VOTURI CREAREA PARTIDULUI COMUNIST ȘI AFILIEREA LUI LA INTERNAȚIONALA A III-A, COMUNISTĂ. *(Aplauze furtunoase.)* ASTĂZI PUTEM APRECIA ÎN PERSPECTIVA ISTORICĂ URIAȘA ÎNSEMNĂTATE PE CARE A AVUT-O ÎN VIAȚA CLASEI MUNCITOARE ȘI A ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR ACEST MĂREȚ EVENIMENT. A ÎNCEPUT O ETAPĂ NOUĂ ÎN LUPTA PROLETARIATULUI ȘI A MASELOR MUNCITOARE. ÎN FRUNTEA LOR SE AFLA ACUM UN CONDUCĂTOR DEVOTAT PÎNĂ LA CAPĂT CAUZEI DEZROBIRII CELOR CE MUNCESC, HOTĂRÎT SĂ CONDUCĂ LA VICTORIE LUPTA POPORULUI PENTRU ELIBERAREA DE ORICE EXPLOATARE ȘI ASUPRIRE. *(Aplauze puternice.)*

[1] *V. I. Lenin*, Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 168—169.

PARTIDUL — LUPTĂTOR NEÎNFRICAT PENTRU APĂRAREA INTERESELOR VITALE ALE POPORULUI

Tovarăşi,

De la înfiinţarea sa, partidul comunist şi-a închinat toate forţele luptei pentru „triumful marelui ideal socialist" — aşa cum a proclamat încă la primul său Congres.

Pentru a înfăptui acest ideal al clasei muncitoare, el a avut de luptat împotriva elementelor oportuniste, reformiste, care, cu sprijinul burgheziei şi moşierimii, au scindat mişcarea muncitorească. Această sciziune a durat aproape 30 de ani şi a avut urmări nefaste, slăbind forţa de luptă a proletariatului. Inscriind pe steagul său ideea făuririi unităţii politice şi organizatorice a clasei muncitoare, partidul a desfăşurat de-a lungul anilor o vastă activitate în mijlocul sindicatelor şi al celorlalte organizaţii de masă muncitoreşti, în fabrici şi uzine, a militat cu perseverenţă pentru închegarea Frontului unic muncitoresc.

Ilegalizat în 1924, Partidul Comunist din Romînia, înfruntînd teroarea şi prigoana sălbatică a claselor stăpînitoare, a dat nenumărate jertfe din rîndurile celor mai buni fii ai poporului muncitor, aruncaţi în închisori, schingiuiţi bestial în beciurile siguranţei, asasinaţi. In momentele cele mai grele pentru oamenii muncii, cuvîntul partidului răsuna cu curaj, indicînd drumul ce trebuia urmat, insuflînd poporului forţă şi încredere în victorie. (Aplauze îndelungate.)

Intre anii 1923—1928, partidul a iniţiat, organizat şi condus numeroase acţiuni greviste ale metalurgiştilor din Bucureşti, Reşiţa, Cluj, ale minerilor din Valea Jiului şi Banat, ale lucrătorilor industriei lemnului din Valea Mureşului şi Suceava, ale petroliştilor din Valea Prahovei, ale textiliştilor din Bucureşti, Buhuşi, Timişoara, ale tipografilor şi ale muncitorilor din porturi, acţiuni ale ţăranilor împotriva poverilor fiscale şi executărilor silite şi altele.

Partidul folosea în lupta sa toate posibilităţile legale. Numărul important de voturi obţinut în alegerile parlamentare din 1931 de candidaţii Blocului muncitorescţărănesc arată influenţa de care se bucura partidul.

O armă puternică de răspîndire în mase a cuvîntului partidului, de propagare a ideilor marxist-leniniste a fost presa ilegală — „Scînteia", „Lupta de clasă", nenumăratele publicaţii şi broşuri editate de partid. Cititorii, care au astăzi la îndemînă în tiraje de sute de mii şi milioane de exemplare presa partidului, ediţii complete ale operelor marxism-leninismului, o vastă literatură politică, îşi pot cu greu reprezenta activitatea plină de abnegaţie pe care o desfăşurau comuniştii în ilegalitate pentru a tipări şi răspîndi cuvîntul partidului.

Partidul a luptat cu hotărîre pentru deplina egalitate în drepturi a oamenilor muncii de toate naţionalităţile, împotriva asupririi naţionale, a combătut cu intransigenţă naţionalismul, şovinismul, antisemitismul, a promovat neobosit ideile internaţionalismului proletar.

Popularizarea largă a realizărilor Uniunii Sovietice, demascarea minciunilor şi calomniilor prin care duşmanii socialismului încercau să ponegrească Puterea sovietică a fost întotdeauna o parte importantă a politicii partidului nostru, un mijloc din cele mai puternice de a arăta maselor perspectivele luminoase pe care socialismul le deschide poporului muncitor. *(Aplauze.)*

Combătînd neobosit politica cercurilor reacţionare, care transformaseră Romînia într-un pion al intereselor marilor puteri imperialiste, într-un cap de pod al pregătirii războiului antisovietic, partidul a militat cu consecvenţă şi tenacitate pentru o politică de prietenie şi alianţă cu Uniunea Sovietică. El a arătat permanent po-

porului că „războiul contra U.R.S.S. ...va fi totodată războiul nemilos contra maselor muncitoare din Romînia însăși", că „apărînd U.R.S.S., ele se apără totodată pe ele însele, apără interesele lor zilnice, interesele lor vitale și istorice..."

În procesul de întărire organizatorică și de călire ideologică, partidul a dus o luptă îndîrjită împotriva concepțiilor reformiste, ca și împotriva a tot felul de curente oportuniste, de dreapta și de stînga, lichidatoriste, anarhice, și în mod deosebit a tendințelor sectariste, de izolare de mase.

În anul 1929, tocmai în perioada cînd Romînia intrase în criza economică, partidul trecea printr-o grea încercare. Elemente provocatoare, aventuriste, ce se strecuraseră în conducerea sa, grupate în două fracțiuni — Pauker-Luximin și Barbu — au rupt în două partidul, sindicatele, U.T.C.-ul și au dezlănțuit în interiorul partidului o luptă fracționistă fără de principii, care a durat doi ani. Ei au subminat grav forțele și prestigiul partidului, au creat o atmosferă de dezorientare și demoralizare a membrilor de partid, au desconspirat numeroși activiști, care au căzut în miinile organelor represive ale statului burghezo-moșieresc. Desigur, organele siguranței nu erau străine de această provocare.

Luptele fracționiste au paralizat partidul, l-au adus la un pas de lichidare, împiedicîndu-l să joace rolul de conducător politic și organizatoric al luptei împotriva încercărilor claselor exploatatoare de a ieși din criză pe spinarea celor ce muncesc.

Numai datorită ajutorului politic dat de Comitetul Executiv al Internaționalei Comuniste, luptele fracționiste au putut fi lichidate, restabilindu-se unitatea rîndurilor partidului.

Un rol de seamă în evoluția mișcării revoluționare din Romînia l-a avut Congresul al V-lea al P.C.R., care a

făcut analiza caracterului și perspectivelor revoluției în țara noastră, a stabilit linia strategică și tactică a partidului în vederea desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice și trecerii la revoluția socialistă. Pe baza orientării date de Congres, atenția partidului a fost îndreptată spre detașamentele principale ale proletariatului — muncitorimea ceferistă, din industria petrolieră, minieră —, spre întărirea organizațiilor de partid din întreprinderi.

Partidul a organizat un șir de mari acțiuni muncitorești. Ele au culminat cu eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști, care s-au ridicat cu hotărîre împotriva curbelor de sacrificiu, mizeriei, înrăutățirii condițiilor de trai ale clasei muncitoare, împotriva înfeudării tot mai mari a țării puterilor imperialiste, pentru a bara drumul fascismului și al războiului antisovietic. PRIN ÎNALTUL LOR NIVEL DE ORGANIZARE, PRIN AMPLOAREA ȘI SPIRITUL LOR REVOLUȚIONAR, ACESTE LUPTE AU MARCAT UN MOMENT DE COTITURĂ ÎN DEZVOLTAREA PARTIDULUI ȘI A ÎNTREGII MIȘCĂRI MUNCITOREȘTI. *(Aplauze puternice.)*

Cu toate că luptele din ianuarie-februarie 1933 au fost înăbușite în singe, ele au frînat ofensiva capitalistă împotriva condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, au dat o lovitură puternică politicii de fascizare a țării, au contribuit la creșterea conștiinței politice și la îmbogățirea experienței de luptă a proletariatului. Au crescut influența și autoritatea partidului, numeroși muncitori din marea industrie, care au stat în fruntea acestor eroice acțiuni, au intrat în rîndurile lui, îmbunătățindu-i compoziția socială și întărindu-i legăturile cu clasa muncitoare.

Fiind prima mare ridicare a proletariatului împotriva fascismului pe plan internațional după instaurarea hitlerismului în Germania, luptele muncitorești din ianuarie-februarie 1933 au dus la creșterea prestigiului internațional al clasei noastre muncitoare. *(Aplauze.)*

Călăuzit de îndrumările prețioase ale Congresului al VII-lea al Internaționalei Comuniste, partidul și-a intensificat activitatea pentru făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare și stringerea în jurul proletariatului a tuturor păturilor și categoriilor sociale interesate în propășirea democratică a țării, apărarea păcii și a independenței naționale, în vederea închegării unui larg front popular antifascist. Au fost create numeroase organizații de masă legale ca Liga muncii, Comitetul național antifascist, asociația „Amicii U.R.S.S.", Blocul democratic, Frontul studențesc democrat etc.; alături de ziarele și revistele ilegale, a fost editat un mare număr de publicații legale, cu caracter democratic, progresist. Toate acestea ilustrează amploarea pe care a căpătat-o activitatea partidului în această perioadă, marea bogăție a metodelor pe care le-a folosit, priceperea cu care a știut să îmbine formele muncii ilegale cu cele legale și semilegale.

În ciuda obstrucțiilor și sabotajului partidelor burghezo-moșierești și conducătorilor oportuniști ai Partidului Social-Democrat, partidul a izbutit să ralieze un șir de organizații democratice — Blocul democratic, Frontul plugarilor, M.A.D.O.Sz-ul, unele organizații locale ale Partidului Social-Democrat — într-un front comun de luptă, care a obținut succese importante în alegerile parlamentare parțiale și comunale din 1936 și 1937. Roadele activității partidului s-au văzut totodată în numeroasele acțiuni greviste desfășurate pe baza frontului unic, în acțiunile publice de masă cu caracter antifascist și antirăzboinic, între care puternicele demonstrații care au avut loc la 1 Mai 1939 în aproape toate centrele mari din țară, și în primul rînd în București, împotriva dictaturii regale.

Frînarea pentru un timp a procesului de fascizare a țării s-a datorat luptei pline de abnegație duse, sub con-

ducerea partidului, de clasa muncitoare și de forțele progresiste grupate în jurul ei.

l. ÎN ANII ÎNTUNECAȚI AI DICTATURII FASCISTE, CÎND CLASELE EXPLOATATOARE AU ÎMPINS ȚARA ÎN PRĂPASTIA RĂZBOIULUI CRIMINAL ANTISOVIETIC, ALĂTURI DE GERMANIA HITLERISTĂ, PARTIDUL COMUNIST A FOST SINGURA FORȚĂ POLITICĂ CARE S-A RIDICAT ÎN APĂRAREA INTERESELOR NAȚIONALE, PENTRU IEȘIREA ROMÎNIEI DIN ACEST RĂZBOI ȘI ÎNTOARCEREA ARMELOR ÎMPOTRIVA GERMANIEI HITLERISTE. *(Aplauze îndelungate.)*

Se cunoaște în ce condiții grele s-a desfășurat activitatea partidului. O mare parte a activiștilor se aflau în închisori și lagăre; în conducerea partidului se strecurase o clică de trădători, care desfășurau o activitate criminală de descompunere și lichidare a organizațiilor de partid, dădeau pe mîna siguranței cadre de partid devotate, încercau prin toate mijloacele să împiedice desfășurarea luptei împotriva războiului hitlerist.

Înfruntînd teroarea sălbatică, comuniștii, devotați cauzei partidului și însuflețiți de patriotism fierbinte, au dus o luptă neînfricată pentru mobilizarea maselor împotriva dictaturii și a ocupanților hitleriști, au organizat numeroase acțiuni de sabotare a mașinii de război fasciste. Ei erau hotărîți să nu-și cruțe forțele, să-și dea în caz de nevoie și viața pentru libertatea și viitorul fericit al poporului. Procesele care s-au ținut lanț în fața consiliilor de război, condamnările la moarte și execuțiile sînt mărturii ale luptei lor eroice.

Comuniștii romîni aveau o încredere neclintită în victoria Armatei Sovietice, fiind pe deplin convinși că se apropia ziua cînd forța monstruoasă a hitlerismului, care amenința civilizația și progresul întregii omeniri, va fi sfărîmată pentru totdeauna.

f. Loviturile zdrobitoare date armatelor fasciste în anii 1942—1943 de Armata Sovietică au provocat o profundă criză politică și militară a dictaturii fasciste antonesciene,

au ascuțit contradicțiile interne ale regimului burghezo-moșieresc și au dat un puternic impuls luptei antifasciste, stării de spirit antihitleriste din rîndurile maselor. Comuniștii au dus o muncă perseverentă pentru a strînge laolaltă toate forțele patriotice într-un front comun de luptă, pe baza unei platforme largi, în vederea răsturnării dictaturii militare-fasciste și eliberării țării.

Supunînd unei multilaterale analize situația internă și internațională pe plan politic și militar, cadrele de bază ale partidului au trecut încă în luna august a anului 1943 la elaborarea planului de organizare a insurecției armate. Înfăptuirea acestui plan a început prin înlăturarea din conducerea partidului a elementelor trădătoare și capitulante, ceea ce a făcut posibilă mobilizarea tuturor forțelor partidului pentru lărgirea frontului antihitlerist și pregătirea răsturnării guvernului antonescian. *(Aplauze.)*

Partidul a trecut la organizarea și înarmarea în capitală, Oltenia, Dobrogea, Moldova, Banat și Țara Bîrsei a formațiunilor de luptă patriotice, alcătuite din muncitori comuniști, uteciști și fără de partid, patrioți hotărîți să lupte cu arma în mînă pentru doborîrea dictaturii militare-fasciste și alungarea hoardelor hitleriste.

Pentru concentrarea forțelor patriotice a avut o deosebită însemnătate faptul că Partidul Comunist din Romînia, datorită muncii sale perseverente pentru unitatea de acțiune cu Partidul Social-Democrat, a reușit să înfăptuiască, la 1 Mai 1944, Frontul unic muncitoresc.

În ce privește așa-numitele partide „istorice" ale burgheziei și moșierimii — partidul național-țărănesc și partidul național-liberal — se știe că acestea se autodizolvaseră încă din timpul dictaturii regale a lui Carol al II-lea. În întreaga perioadă a dictaturii militare-fasciste, ele au rămas „partide" fără organizații și fără membri, fără măcar să încerce organizarea unor acțiuni politice de masă și fără ca un singur fruntaș al lor să se fi expus unei condamnări pentru activitate antihitleristă. Hotărîrea de „autodizolvare" conducătorii național-țărăniști și liberali au respectat-o și în tot timpul criminalului război antisovietic. Singura activitate a partidelor „istorice", ai căror conducători se pătaseră prin sprijinul acordat împingerii Romîniei în războiul hitlerist, a constat în această perioadă în acțiuni de culise sterile și în pertractări cu Antonescu pînă în preziua răsturnării lui.

Atît conducătorii partidelor burgheze cît și cercurile palatului, în frunte cu regele, au manevrat vreme îndelungată în vederea înfăptuirii așa-numitei „variante balcanice" a lui Churchill, de ocupare a Romîniei și a altor țări din Balcani de către trupele anglo-americane. De această „variantă", forțele politice reacționare legau speranțele lor de a stăvili lupta maselor populare, de a salva orînduirea capitalistă-moșierească.

După ani de zile de respingere a propunerilor partidului nostru cu privire la acțiuni comune împotriva dictaturii militare-fasciste, abia cînd Armata Sovietică în ofensiva ei eliberatoare pășise pe pămîntul Romîniei, cînd masele erau cuprinse de profunde frămîntări, iar în armată creștea puternic starea de spirit antihitleristă, conducătorii partidului național-țărănesc și partidului național-liberal, temîndu-se să rămînă în afara evenimentelor și în izolare totală, au acceptat crearea, împreună cu Partidul Comunist din Romînia și Partidul Social-Democrat, a Blocului național-democrat, pe baza unei platforme largi elaborate de partidul nostru.

Acțiunea partidului a cuprins, de asemenea, un număr de generali și ofițeri patrioți care, în fața dezastrului iminent, au ajuns la concluzia că răsturnarea dictaturii fasciste era singura cale de salvare a țării de la catastrofă.

Situația militară tot mai proastă, creșterea revoltei poporului împotriva războiului antisovietic au dus la adîncirea contradicțiilor dintre Antonescu și cercurile palatului, care vedeau în participarea regelui la înlăturarea lui Antonescu și în trecerea Romîniei de partea coaliției antihitleriste singura speranță de a scăpa de răspunderile grele ce apăsau pe umerii regelui și ai sfetnicilor săi pentru tîrîrea Romîniei în războiul împotriva U.R.S.S.

În aceste condiții, regele și cercurile palatului au fost nevoite să accepte planul de acțiune stabilit de Partidul Comunist, singura forță politică reală care acționa în vederea răsturnării guvernului antonescian și ieșirii Romîniei din războiul hitlerist.

Însuși faptul acesta constituie recunoașterea rolului hotărîtor jucat de partid în acest moment crucial pentru destinele țării.

La 23 August 1944, în conformitate cu planul insurecției, guvernul Antonescu a fost arestat, unități ale armatei împreună cu formațiuni de luptă patriotice din capitală și din alte centre ale țării au ocupat principalele instituții publice, au atacat și dezarmat unitățile hitleriste. Armata romînă a întors armele împotriva Germaniei fasciste și, însuflețită de scopurile nobile ale războiului antihitlerist și de dragoste de patrie, a luptat eroic, alături de glorioasa Armată Sovietică eliberatoare, pînă la victoria deplină asupra Germaniei hitleriste. *(Aplauze vii, prelungite.)*

În focul războiului dus împotriva fascismului s-a făurit frăția de arme romîno-sovietică, s-au întărit prietenia frățească a poporului nostru față de țara socialismului victorios, Uniunea Sovietică, recunoștința fierbinte față de Armata Sovietică eliberatoare, ai cărei ostași și-au dat sîngele pentru libertatea țării noastre. (Aplauze puternice, îndelungate.)

INSURECȚIA ARMATĂ VICTORIOASĂ DIN AUGUST 1944 A DESCHIS O ERĂ NOUĂ ÎN ISTORIA POPORULUI ROMÎN, A ÎNSEMNAT ÎNCEPUTUL REVOLUȚIEI POPULARE, CARE A SCHIMBAT DIN TEMELII VIAȚA ȚĂRII.

ÎN FRUNTEA REVOLUȚIEI POPULARE VICTORIOASE

Tovarăși,

După 20 de ani de ilegalitate, partidul nostru a trecut la reorganizarea și întărirea rîndurilor sale potrivit noilor împrejurări. Zeci de mii de muncitori și alți oameni ai muncii au intrat în partid. Mișcarea sindicală, reorganizată pe baza frontului unic, a cuprins în scurtă vreme marea majoritate a muncitorilor și funcționarilor; s-a reorganizat și și-a lărgit rîndurile Uniunea Tineretului Comunist.

Puternica influență și autoritate dobîndite de partid în mase, marea sa forță mobilizatoare s-au vădit cu putere în perioada luptei pentru înfăptuirea reformelor democratice pe baza platformei elaborate de partid, pentru defascizarea aparatului de stat, zădărnicirea uneltirilor reacțiunii, care sabota participarea Romîniei la războiul antihitlerist și adîncea haosul economic, pentru instaurarea unui guvern democratic. La chemarea partidului, masele populare, sub conducerea comuniștilor, luau cu asalt primăriile și prefecturile, instalînd în fruntea acestora pe proprii lor reprezentanți; țărănimea, cu sprijinul direct al clasei muncitoare, punea stăpînire pe pămînturile moșierești.

Valul luptei populare a înlăturat succesiv de la cîrma țării cele 3 guverne cu majoritate reacționară, hotărînd soarta bătăliei pentru putere. Instaurarea la 6 martie 1945 a guvernului democratic, condus de dr. Petru Groza, a deschis drum liber unor profunde transformări revoluțio-

nare în viața economică și social-politică a Romîniei. *(Aplauze.)*

Prin înfăptuirea și legiferarea reformei agrare a fost rezolvată problema fundamentală a desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice și s-a închegat alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Pe baza programului elaborat de Conferința națională a P.C.R. din octombrie 1945, s-a trecut la refacerea economiei naționale, s-au înfăptuit importante reforme cu caracter anticapitalist, a fost democratizat aparatul de stat. Forțele democratice, conduse de partid, au înfrînt încercările reacțiunii de a restaura vechile stări de lucruri și au pus capăt pentru vecie dependenței țării de puterile imperialiste. Discreditate în fața poporului, lipsite de bază în mase, partidele politice reacționare au suferit o zdrobitoare înfrîngere în alegerile din 1946 și au dispărut curînd de pe arena politică a țării.

La sfîrșitul anului 1947 a fost înlăturată monarhia, Romînia proclamîndu-se Republică Populară. (Aplauze însuflețite.) *Aceasta a marcat momentul istoric al încheierii primei etape a revoluției democrat-populare și al trecerii la înfăptuirea sarcinilor mărețe ale revoluției socialiste.*

Pentru rezolvarea acestora era necesară realizarea unității depline, politice și organizatorice, a clasei muncitoare. *Unificarea Partidului Comunist și a Partidului Social-Democrat, pe baza ideologiei marxist-leniniste, și crearea Partidului Muncitoresc Romîn a însemnat victoria deplină și definitivă a leninismului în mișcarea muncitorească din Romînia.* (Aplauze îndelungate.)

Partidul nostru a manifestat o neslăbită atenție pentru întărirea continuă a rîndurilor sale, a unității sale și disciplinei de partid, pentru justa reglementare a compoziției sale sociale, pentru îmbunătățirea activității organizatorice, ideologice și politice de masă a organelor și organizațiilor de partid.

Din numărul total de 868.759 membri și candidați de partid la 31 martie 1961 — numărul muncitorilor reprezintă 51,09 la sută, față de 42,61 la sută cît reprezenta la sfîrșitul anului 1955, în timpul Congresului al II-lea. Dacă adăugăm și pe membrii și candidații de partid proveniți din rîndurile muncitorilor și care dețin funcții în aparatul de stat și în economie, rezultă că procentul total al muncitorilor în partid este de 54,85 la sută. În același timp au fost primiți în partid numeroși țărani muncitori, intelectuali și alți oameni ai muncii, devotați cauzei socialismului. PARTIDUL ÎNTRUCHIPEAZĂ TOT CE E MAI BUN ÎN POPORUL NOSTRU; EL ESTE INIMA FIERBINTE ȘI CONȘTIINȚA POPORULUI, ÎNȚELEPCIUNEA ȘI VOINȚA SA COLECTIVĂ. *(Aplauze entuziaste, îndelung repetate. Urale.)*

Intransigent față de orice manifestări străine, față de orice devieri de la linia partidului, față de elementele cu stări de spirit anarhice, mic-burgheze, față de influențele dușmănoase, partidul și-a întărit continuu unitatea și coeziunea, curățindu-și rîndurile de elementele fracționiste, antipartinice.

Partidul desfășoară o muncă intensă de călire ideologică a membrilor de partid, de înarmare a lor cu învățătura marxist-leninistă și cu cunoașterea tezelor fundamentale ale politicii partidului, de educare a membrilor de partid în spiritul combativității față de orice denaturare sau deformare a teoriei marxist-leniniste, față de manifestările de oportunism, șovinism, naționalism, ca și față de orice alte influențe ale ideologiei burgheze. Datorită activității educative largi și multilaterale desfășurate de partid, a crescut nivelul politic și ideologic al membrilor săi, capacitatea lor de a rezolva sarcinile ce le revin în diferite sectoare ale construcției socialiste.

Așa cum a subliniat Congresul al III-lea, PARTIDUL NOSTRU, LEGAT PRIN MII DE FIRE DE MASELE CELE MAI LARGI ALE POPORULUI, ESTE ASTĂZI MAI OMOGEN ȘI MAI UNIT ÎN JURUL COMITETULUI SĂU CENTRAL, CUM N-A FOST NICIODATĂ ÎN DECURSUL CELOR PATRU DECENII DE EXISTENȚĂ. *(Aplauze furtunoase, ovații.)*

SUB CONDUCEREA PARTIDULUI, SPRE NOI ȘI MĂREȚE VICTORII ÎN CONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ

Tovarăși,

O dată cu trecerea la făurirea societății socialiste, creșterea puternică a forțelor de producție, dezvoltarea și consolidarea relațiilor de producție socialiste au devenit sarcina centrală a partidului.

În elaborarea politicii sale economice, partidul s-a condus și se conduce după indicația lui Lenin că *„interesul principal și fundamental al proletariatului după ce a cucerit puterea de stat este de a mări cantitatea de produse, de a spori în proporții uriașe forțele de producție ale societății"*.[1]

Crearea bazei tehnice-materiale a socialismului constituie temelia marilor prefaceri săvîrșite în toate domeniile vieții sociale de către oamenii muncii eliberați de exploatare.

În centrul activității partidului stă industrializarea socialistă — dezvoltarea cu precădere a industriei grele, cu pivotul ei, industria construcțiilor de mașini, capabilă să asigure înzestrarea cu mașini și utilaje a tuturor ramurilor industriei, agriculturii, transporturilor.

Primatul producției mijloacelor de producție creează condițiile pentru dezvoltarea și perfecționarea neîncetată a producției socialiste, pe baza tehnicii celei mai înalte, pentru creșterea rapidă și neîntreruptă a productivității

[1] *V. I. Lenin*, Opere, vol. 33, E.S.P.L.P. 1957, pag. 178.

muncii sociale — în ultimă instanță chezășia victoriei noii orînduiri —, pentru asigurarea unui belșug de bunuri materiale și spirituale, în scopul satisfacerii tot mai depline a cerințelor crescînde ale oamenilor muncii.

Încă în octombrie 1945, în raportul prezentat la Conferința națională a Partidului Comunist Romîn, se sublinia că progresul țării noastre este în directă și nemijlocită legătură cu progresul industrializării, cu creșterea în ritm rapid a industriei grele — baza dezvoltării întregii economii.

Realizarea programului de transformare a Romîniei într-o țară cu o industrie dezvoltată a devenit posibilă după naționalizarea principalelor mijloace de producție din industrie și trecerea la economia planificată.

Înfrîngînd prin muncă devotată și eforturi perseverente greutățile inerente începutului, clasa muncitoare, oamenii muncii, conduși de partid, au ridicat în întreaga țară sute de noi întreprinderi, înzestrate cu tehnica modernă, au imprimat un ritm înalt dezvoltării industriei și celorlalte ramuri ale economiei. Numai în ultimii zece ani, industria și-a sporit producția de 3,5 ori, devenind factorul hotărîtor al avîntului întregii economii, dînd împreună cu construcțiile și transporturile 57 la sută din venitul național.

Caracteristic dezvoltării industriei în anii de democrație populară este ritmul rapid de creștere a producției. În timp ce în Romînia burghezo-moșierească creșterea medie anuală a producției industriale în perioada 1929—1938 a fost de circa 4 la sută, în perioada 1951—1960 această creștere a fost de 13 la sută. În 1960, în mai puțin de 11 săptămîni a fost realizată o producție egală cu întreaga producție a anului 1938. *(Aplauze.)*

Schimbări esențiale au intervenit în structura producției industriale; industria producătoare de mijloace

de producție dă astăzi peste 60 la sută din întreaga producție industrială a țării.

Producția industriei constructoare de mașini a crescut în ultimii 10 ani de 7 ori. A apărut și s-a dezvoltat producția în serie de utilaj petrolier, mașini-unelte, pentru prelucrarea metalelor, motoare cu combustie internă, mașini electrotehnice, producția de tractoare și mașini agricole, autocamioane, locomotive diesel electrice și altele. Ca urmare a îndeplinirii și depășirii planului de 10 ani de electrificare a țării, producția de energie electrică și termică a crescut de 4,2 ori; consumul de energie electrică pe fiecare muncitor industrial a sporit de la 2.323 kWh în 1950 la 4.924 kWh în 1960.

Înzestrarea industriei cu mașini moderne, extinderea mecanizării și automatizării proceselor de producție, ridicarea calificării muncitorilor au contribuit ca productivitatea muncii în industrie să crească de 2,2 ori în ultimii 10 ani.

Prin aplicarea perseverentă a politicii de repartiție rațională a forțelor de producție pe teritoriul țării, în regiuni în trecut rămase în urmă din punct de vedere economic — Moldova, Dobrogea, Oltenia, Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară — s-au construit și se construiesc puternice complexe industriale, care schimbă harta economică a țării.

Avem acum condiții deosebit de prielnice pentru a merge mai departe. Planul de 6 ani, elaborat de Congresul al III-lea al partidului, reprezintă un măreț program de luptă și de muncă al partidului, al întregului popor pentru creșterea continuă a forțelor de producție și încheierea procesului de făurire a relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, pentru desăvîrșirea construcției socialiste. (Aplauze puternice, prelungite.)

Acest program prevede continuarea în ritm susținut a industrializării țării. Producția globală industrială va crește de 2,1 ori, cu un ritm mediu anual de circa 13 la sută, față de aproximativ 10 la sută în cei șase ani anteriori. În 1960, primul an al planului șesenal, producția industrială a sporit față de anul precedent cu aproape 17 la sută, realizîndu-se o creștere superioară celei prevăzute inițial; în primul trimestru al acestui an volumul producției industriale față de perioada corespunzătoare a anului 1960 a crescut cu 18 la sută, depășindu-se cu 4 la sută producția planificată. Aceste cifre confirmă una din cele mai importante legi ale economiei socialiste: continuitatea și ritmul înalt al creșterii producției sociale.

În cinstea glorioasei aniversări a partidului, colectivele întreprinderilor și-au luat angajamente să realizeze în acest an economii peste plan care însumează 1 miliard lei și beneficii peste cele planificate de 600 milioane lei.

Numeroasele angajamente, propunerile făcute pentru folosirea unor procedee tehnice superioare, menite să ridice calitatea produselor, realizările obținute în ultimele luni, dovedesc încă o dată spiritul de inițiativă creatoare, entuziasmul cu care oamenii muncii răspund chemărilor partidului, dragostea și atașamentul lor față de Partidul Muncitoresc Romîn. *(Vii aplauze.)*

Oțelarii, constructorii de mașini, minerii, petroliștii, muncitorii din industria bunurilor de consum și din alte ramuri, care și-au luat angajamente însuflețitoare și le înfăptuiesc cu succes, merită stima și mulțumirea fierbinte a întregului popor! *(Aplauze însuflețite.)*

Tovarăși,

Problema cea mai grea și complexă a construcției socialiste — trecerea țărănimii de la gospodăria mică bazată pe proprietatea privată la marea gospodărie

cooperatist-socialistă — se rezolvă cu succes de către partidul nostru; imensa majoritate a țărănimii s-a unit în gospodării colective și întovărășiri agricole. Chiaburimea, ultima clasă exploatatoare, a fost lichidată, punîndu-se astfel capăt și la sate exploatării omului de către om. (Aplauze puternice.) *Gospodăriile socialiste cuprindeau la 1 aprilie 1961 circa 85 la sută din suprafața arabilă a țării.*

Se dezvoltă și se întăresc gospodăriile agricole de stat, care reprezintă sectorul fruntaș al agriculturii atît în ce privește folosirea tehnicii, producția realizată, cît și asigurarea fondului central al statului de produse agroalimentare.

S-a accentuat procesul de transformare a întovărășirilor agricole în gospodării colective. *În prezent, partidul îndreaptă eforturile principale în direcția întăririi economice-organizatorice și dezvoltării multilaterale a gospodăriilor agricole colective. Dezvoltarea proprietății obștești, și în primul rînd creșterea efectivelor de animale, perfecționarea organizării producției și a muncii vor asigura ridicarea tuturor gospodăriilor colective la nivelul celor fruntașe.*

O dată cu extinderea sectorului socialist s-a ridicat nivelul tehnic al agriculturii, a crescut producția agricolă, a sporit numărul animalelor proprietate obștească, precum și al animalelor proprietate individuală a țăranilor cooperativizați. În perioada 1956—1960 producția de grîu a depășit producția anilor 1934—1938 cu 26 la sută, iar producția de porumb cu 24 la sută. A sporit, de asemenea, mult producția în 1960 față de 1938: la sfeclă de zahăr de 7 ori, la floarea-soarelui de 9 ori, la cartofi de 2,3 ori, la legume de 3,8 ori ș.a.

In același timp a crescut efectivul de animale. Cu toate acestea, numărul de animale la 100 ha este încă nesatisfăcător în raport cu posibilitățile agriculturii noastre. Avem toate condițiile ca să realizăm sarcinile stabilite prin planul de 6 ani cu privire la creșterea efectivului de animale la 100 ha și a randamentului acestora, pentru a asigura sporirea într-un ritm mai accentuat a producției de carne, lapte și alte produse.

Ca urmare a creșterii producției și a productivității muncii în agricultură, an de an se realizează în tot mai bune condiții fondul central de produse agroalimentare: cereale, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, cartofi, carne, lapte ș.a., care asigură nevoile crescînde ale populației, aprovizionarea cu materii prime a industriei, creșterea rezervelor de stat și a disponibilului pentru export.

Hotăritor pentru rezultatele obținute în construcția socialistă la sate a fost și este puternicul sprijin acordat țărănimii de statul democrat-popular prin credite, semințe, material săditor, animale de rasă, îngrășăminte, mijloacele mecanizate ale stațiunilor de mașini și tractoare.

Astăzi, pe ogoarele patriei lucrează 44.000 tractoare (fizice), circa 17.600 combine și aproape 34.000 semănători, toate produse de industria noastră socialistă; numărul specialiștilor cu pregătire medie și superioară din agricultură trece de 30.000. Prin cele 244 stațiuni de mașini agricole și tractoare, statul pune la îndemîna gospodăriilor agricole colective și întovărășirilor agricole, în condiții avantajoase, utilaj agricol modern.

Pînă în 1965, cînd se va încheia procesul de colectivizare în agricultură, oamenii muncii de la sate vor dispune de 100.000 de tractoare, peste 70.000 de semănători, peste 51.000 combine și alte mașini agricole; în 1965 se vor produce peste două milioane tone îngrășăminte minerale; ridicarea puternică a nivelului tehnic al agriculturii va ușura considerabil munca țăranilor și va asigura creșterea continuă a producției agricole. *(Aplauze.)*

În intîmpinarea aniversării partidului, numeroase gospodării agricole de stat, stațiuni de mașini și tractoare, gospodării agricole colective și întovărășiri au desfășurat o activitate susținută pentru a asigura în acest an creșterea în continuare a producției agricole.

Prin munca ei rodnică, țărănimea muncitoare își aduce contribuția la făurirea vieții noi, socialiste, în patria noastră.

În activitatea plină de entuziasm și abnegație ce se desfășoară în fabrici și uzine, gospodării agricole colective, gospodării agricole de stat, pretutindeni în țară se reflectă rezultatele uriașei activități organizatorice și educative a partidului, dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, patriotismul fierbinte și devotamentul lor față de cauza socialismului. *(Aplauze însuflețite.)*

Tovarăși,

Lenin spunea că *„numai socialismul va da posibilitatea de a răspîndi larg și de a subordona cu adevărat producția socială și repartiția produselor potrivit unor considerente științifice care să arate cum să se facă ca viața tuturor oamenilor muncii să fie cît mai ușoară și să le ofere posibilitatea unui trai înstărit. Numai socialismul poate înfăptui acest lucru. Și noi știm că el trebuie să înfăptuiască acest lucru, și în înțelegerea acestui adevăr constă întreaga greutate a marxismului și întreaga sa forță"* [1]. Succesele obținute în creșterea producției și ridicarea bunăstării poporului în țara noastră confirmă pe deplin această învățătură leninistă. *(Aplauze puternice.)*

Cei care au cunoscut vremurile întunecate ale trecutului își dau și mai bine seama decît generația tînără ce

[1] *V. I. Lenin*, Opere, vol. 27, Editura politică, 1959, pag. 396—397.

progres impresionant a făcut poporul nostru în anii puterii populare.

În ultimii 10 ani, ca efect al măsurilor de creștere a salariilor și pensiilor, de reducere a prețurilor de vînzare, de introducere a alocației de stat pentru copii, sporirii producției și consumului de alimente, îmbrăcăminte și încălțăminte, creării unor tot mai bune condiții pentru odihna și îngrijirea sănătății, s-a ridicat simțitor nivelul de trai al oamenilor muncii. Salariul real a crescut cu aproape 85 la sută. În întreaga țară construcțiile de locuințe cunosc un puternic avînt.

Se îmbunătățesc continuu condițiile de viață ale țărănimii, crește consumul de produse agricole și industriale, ca urmare a sporirii producției și a veniturilor ei bănești. Țărănimea și-a construit în ultimii zece ani circa 700.000 case noi.

Au fost efectuate numeroase construcții de școli, cămine culturale, cinematografe, dispensare, case de naștere, care întregesc tabloul vieții noi a satelor noastre.

Una din cele mai de seamă cuceriri ale revoluției socialiste constă în aceea că cultura a devenit un bun al maselor populare, a pătruns în viața lor de zi cu zi. Fiecare cetățean al țării are posibilitatea să învețe, să se cultive, să-și dezvolte multilateral aptitudinile, să-și manifeste talentul și capacitatea creatoare.

Prin reorganizarea și lărgirea învățămîntului de toate gradele, prin asigurarea bazei materiale — construirea de noi spații de învățămînt, laboratoare, cămine, cantine —, prin asigurarea școlilor cu personal didactic necesar, prin acordarea de burse, s-au creat mari posibilități ca tineretul să se bucure de binefacerile învățăturii, ca economia și cultura socialistă să dispună de cadre tot mai multe și mai bine pregătite.

Întreaga activitate cultural-educativă, cercetarea științifică, creația literară și artistică sînt orientate în strînsă

legătură cu viața, cu cerințele desăvîrșirii construcției socialiste.

Roadele acestei orientări se concretizează în tot mai multe lucrări valoroase, care se bucură de prețuirea oamenilor muncii și care constituie o contribuție importantă la opera de construire a socialismului.

Înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare a economiei naționale, de ridicare a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii este nemijlocit legată de vasta activitate economică, organizatorică și cultural-educativă desfășurată de statul democrat-popular, de organele sale centrale și locale. Partidul se preocupă cu cea mai mare grijă de întărirea continuă a orînduirii noastre noi, de perfecționarea funcționării organelor de stat și a activității de conducere a economiei, de dezvoltarea democrației socialiste, prin atragerea tot mai largă a oamenilor muncii la conducerea treburilor obștești, sporirea rolului organizațiilor obștești în viața socială.

Pentru obținerea marilor succese în construcția societății socialiste, o imensă însemnătate are faptul că poporul romîn, ca și popoarele tuturor celorlalte țări socialiste, primește un ajutor frățesc, multilateral din partea Uniunii Sovietice și se bucură de roadele colaborării și specializării producției în cadrul lagărului socialist. (Aplauze puternice.) *Partidul nostru, întregul nostru popor nutresc sentimente de profundă recunoștință pentru sprijinul cu adevărat internaționalist pe care-l primesc din partea marelui popor sovietic.* (Aplauze îndelungate.)

Relațiile de colaborare și ajutor reciproc statornicite între țările lagărului socialist contribuie la ridicarea tuturor țărilor socialiste către nivelul celor avansate, care și ele se dezvoltă continuu, în așa fel încît toate să intre mai mult sau mai puțin simultan în comunism. Această legitate a sistemului socialist mondial constituie încă o expresie a superiorității socialismului, o chezășie a victoriei sale în întrecerea economică pașnică cu sistemul capitalist. *(Aplauze.)*

Prefacerile petrecute în structura economică a țării au dus și la schimbări corespunzătoare în structura socială a societății, în raportul dintre clase, în natura claselor sociale.

În procesul făuririi orînduirii socialiste a crescut ponderea clasei muncitoare în totalul populației, s-a întărit rolul ei conducător în stat. În perioada 1950—1960 numărul total al muncitorilor a crescut cu 86 la sută.

Socialismul transformă țărănimea într-o clasă nouă, țărănimea colectivistă, care-și organizează viața pe baza proprietății obștești asupra mijloacelor de producție, a muncii în comun și a repartiției după cantitatea și calitatea muncii depuse.

În procesul construcției socialiste, pe lîngă vechea intelectualitate, care în covîrșitoarea ei majoritate participă activ la dezvoltarea economică și culturală a țării, s-au format noi generații de intelectuali, trup din trupul poporului muncitor, toate laolaltă constituind detașamentul unic al intelectualității noastre.

Pe temelia trainică a acestei structuri noi a societății a apărut și se consolidează unitatea politică, morală și ideologică a întregului popor în jurul partidului, se întărește prietenia frățească a oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate. (Aplauze puternice.)

Clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, unite prin interesele lor economice și politice, prin scopul lor comun, muncesc cu entuziasm și hotărîre pentru desăvîrșirea construcției socialismului, pentru înflorirea patriei și bunăstarea poporului muncitor.

5.

PENTRU TRIUMFUL CAUZEI PĂCII ȘI SOCIALISMULUI ÎN LUMEA ÎNTREAGĂ

Tovarăși,

Sărbătorim aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului în condiții internaționale caracterizate printr-un uriaș avînt al luptei popoarelor pentru pace, democrație și socialism. Pentru comuniști este un izvor de încredere și mîndrie faptul că învățătura care-i călăuzește se dovedește singura justă, singura capabilă să descifreze, din complexitatea evenimentelor sociale, direcția dezvoltării istorice, să dea o orientare clară luptei clasei muncitoare. Steagul marxism-leninismului unește astăzi o treime din populația planetei, este stindardul aspirațiilor fundamentale ale sutelor de milioane de oameni ai muncii din lumea întreagă. (Aplauze prelungite.)

a. Lumea socialismului a intrat într-o nouă etapă a dezvoltării sale, caracterizată prin înfăptuirea cu succes de către Uniunea Sovietică a sarcinilor construcției desfășurate a comunismului, trecerea unui șir de țări socialiste în etapa desăvîrșirii socialismului. În epoca noastră lagărul socialist exercită înrîurirea determinantă asupra dezvoltării istorice, ceea ce creează posibilitatea ca problemele fundamentale ale omenirii să fie rezolvate într-un fel nou, potrivit intereselor popoarelor. *(Aplauze.)*

Măreția ideilor comunismului, umanismul lor profund apar tot mai clar omenirii prin succesele epocale obținute de poporul sovietic în realizarea planului septenal, se întruchipează în dezvoltarea vertiginoasă, neîntreruptă a forțelor de producție, în avîntul fără precedent al științei și tehnicii, în ridicarea considerabilă a bunăstării materiale și nivelului de cultură al oamenilor sovietici. Deschiderea drumului spre adîncurile spațiului cosmic a stîrnit admirația tuturor popoarelor, care au văzut în această victorie a geniului uman o expresie a strălucitelor realizări ale poporului sovietic în construcția desfășurată a comunismului. *(Vii aplauze.)*

Importante rezultate în opera de construcție a vieții noi obțin toate țările familiei frățești a lagărului socialist; se realizează mari progrese în toate domeniile, are loc un avînt general al economiei, înflorește cultura, crește nivelul de trai al poporului. Se perfecționează permanent diviziunea internațională a muncii, întemeiată pe principiile internaționalismului socialist, pe îmbinarea armonioasă a intereselor fiecărei țări socialiste în parte și ale sistemului socialist în ansamblu.

Superioritatea socialismului în întrecerea economică cu capitalismul își găsește expresie în ritmul înalt de dezvoltare a forțelor de producție, caracteristic lagărului socialist în ansamblul său. În perioada 1951—1960, ritmul mediu de creștere a producției industriale a fost în țările lagărului socialist de 13,6 la sută față de 4,9 la sută în țările capitaliste, adică de aproape trei ori mai mare.

Acest decalaj devine și mai accentuat în anii din urmă; astfel, pentru perioada 1957—1960 ritmul mediu anual de creștere a producției industriale în țările socialiste a fost de 13,9 la sută față de numai 3,7 la sută în țările capitaliste. În acest răstimp volumul producției industriale a crescut în țările socialiste cu 68 la sută față de numai 15 la sută în țările capitaliste.

Ca rezultat al acestui ritm rapid, țările socialiste, deși cuprind o treime a populației globului și au pornit aproape toate de la un nivel redus de dezvoltare industrială, au ajuns în decursul unui singur deceniu (1950—1959) să-și sporească ponderea în producția mondială — la cărbune de la 28,2 la 49,8 la sută, la petrol de la 8,4 la 15 la sută, la oțel de la 19,2 la 30,9 la sută, la fontă de la 18,5 la 35,5 la sută.

Este de subliniat faptul că economia se dezvoltă într-un ritm înalt, atît în fiecare țară socialistă, cît și pe ansamblul lagărului socialist, în timp ce în sistemul capitalist, în cadrul ritmului general scăzut de dezvoltare economică, se manifestă stagnarea și scăderea producției în numeroase state dezvoltate și menținerea în stare de înapoiere, de către statele imperialiste, a unor țări slab dezvoltate și dependente.

În contrast cu dezvoltarea continuu ascendentă a țărilor socialiste, se accentuează declinul sistemului capitalist, fenomenele de putrefacție, parazitism și instabilitate ale economiei capitaliste.

În ultimii ani, ca urmare a îngustării accentuate a pieței interne și mondiale capitaliste, se manifestă din ce în ce mai acut nefolosirea cronică a capacităților de producție, îndeosebi în industria oțelului, a cărbunelui, în industria de automobile, textilă și altele, ceea ce agravează tot mai mult situația economică a țărilor sistemului mondial capitalist, cu toate consecințele sociale și politice legate de accentuarea fenomenelor crizei generale.

Zilele acestea, d-l Kennedy, președintele Statelor Unite ale Americii, cea mai puternică țară capitalistă, arăta : — citez — „este o ironie tragică a epocii noastre că în momentul în care forța economiei noastre a devenit cheia lumii libere — așa denumește el capitalismul — suferim de pe urma unui șomaj larg răspîndit. Avem sectoare importante de depresiune economică, instalații industriale care funcționează într-un ritm încetinit, iar ritmul nostru de dezvoltare este inferior ritmului majorității celorlalte țări industriale". Acesta și este adevărul : în țările capitaliste se vădesc simptomele unei noi depresiuni, iau proporții fără precedent șomajul, inflația, dezechilibrul bugetar, se agravează caracterul anarhic al producției. Iată de ce burghezia monopolistă privește cu o mare îngrijorare avîntul neîntrerupt al economiei țărilor socialiste.

Evoluția evenimentelor confirmă intrarea capitalismului într-o nouă etapă a crizei sale generale, caracterizată prin creșterea impetuoasă a forței sistemului mondial socialist, îngustarea considerabilă a sferei de dominație a imperialismului, destrămarea sistemului colonial, agravarea continuă a tuturor contradicțiilor capitalismului.

Se ascut contradicțiile dintre marile monopoluri și masele largi populare, contradicțiile în cadrul burgheziei, precum și între monopolurile internaționale și între puterile imperialiste.

Tot mai hotărît se ridică la luptă pentru interesele lor vitale masele muncitoare, în frunte cu proletariatul. În țările capitaliste luptele și acțiunile revendicative ale oamenilor muncii se țin lanț, participanții la greve se numără, ca niciodată, cu milioanele, ramuri întregi de activitate economică sînt paralizate pe lungi intervale de timp. În Italia au luat parte în anul trecut la greve mai bine de 5.000.000 de oameni ai muncii, în cadrul „ofensivei de primăvară" au declarat grevă 4.000.000 de muncitori japonezi. Belgia, prezentată pînă deunăzi ca prototipul „statului bunăstării generale" și al „păcii sociale", a fost zguduită de uriașa grevă a celor peste 1.000.000 de muncitori. În Statele Unite ale Americii au avut loc anul trecut 3.300 greve, în Anglia numărul grevelor s-a ridicat la peste 2.400 ; față de 1958, numărul participanților la luptele greviste a crescut în 1960 de peste 2,5 ori, ajungînd la 53.000.000, o uriașă armată a muncii care s-a ridicat împotriva capitalului.

Crește lupta maselor largi populare pentru obiective cu caracter politic. În legătură cu puciul militar din Algeria, clasa muncitoare, oamenii muncii din Franța s-au ridicat în masă și, prin acțiuni hotărîte, culminînd cu uriașa grevă a celor 12 milioane de oameni, și-au

afirmat voinţa de luptă împotriva pericolului fascist, pentru apărarea libertăţilor democratice ameninţate de forţele ultrareacţionare. Sute de mii de cetăţeni din Anglia, Japonia, Italia participă la marşurile de protest şi demonstraţiile împotriva cursei înarmărilor şi instalării de baze atomice; o luptă eroică duce poporul spaniol împotriva dictaturii lui Franco; se intensifică acţiunile curajoase ale patrioţilor portughezi, ale forţelor antifasciste din R. F. Germană. Niciodată în decursul istoriei lupta maselor populare pentru revendicări economice, pentru pace, democraţie şi progres social n-a cunoscut o asemenea amploare şi intensitate ca în zilele noastre. Tot mai mult se confirmă aprecierile Consfătuirii de la Moscova despre posibilităţile largi de făurire a unităţii de acţiune a tuturor detaşamentelor oamenilor muncii în lupta pentru interesele lor vitale. *(Aplauze.)*

Destrămarea accelerată în ultimii ani a sistemului colonial constituie al doilea fenomen ca importanţă istorică după formarea sistemului socialist mondial şi a dat o grea lovitură imperialismului. Faptul că sute de milioane de oameni ai muncii au scuturat lanţurile robiei coloniale şi iau parte activă la viaţa politică internaţională constituie o mare victorie a tuturor popoarelor, a cauzei progresului în lumea întreagă. *(Vii aplauze.)*

Interesele întăririi păcii impun abolirea neîntîrziată a ultimelor rămăşiţe ale colonialismului. Creează grave primejdii pentru liniştea şi securitatea internaţională comploturile şi acţiunile agresive prin care marile monopoluri se străduiesc să-şi menţină vechile poziţii şi privilegii şi să prelungească viaţa rînduielilor colonialiste. Tocmai concernele capitaliste care controlează întreaga producţie minieră din Congo au regizat intervenţia imperialistă împotriva tinerei Republici africane, au patronat asasinarea mişelească a lui Patrice Lumumba şi înscău-

narea marionetelor docile ale colonialiştilor în locul guvernului legal. Grupările monopoliste interesate în exploatările miniere şi petrolifere din Sahara stau în calea înfăptuirii dreptului poporului algerian de a-şi hotărî singur soarta sa.

În ciuda tuturor uneltirilor imperialiste, lichidarea completă şi definitivă a regimului colonial sub toate formele şi manifestările sale constituie o necesitate obiectivă şi este istoriceşte inevitabilă. *(Aplauze puternice.)*

Tovarăşi,

Problema fundamentală a zilelor noastre este apărarea păcii. În condiţiile actuale, cînd, datorită dezvoltării fără precedent a ştiinţei şi tehnicii militare, un nou război mondial ar aduce omenirii distrugeri şi pierderi incalculabile, comuniştii din lumea întreagă consideră ca îndatorirea lor supremă lupta pentru apărarea păcii, pentru înfăptuirea dezarmării, micşorarea încordării şi dezvoltarea colaborării internaţionale pe baza principiilor coexistenţei paşnice.

Natura agresivă a imperialismului este neschimbată; s-a schimbat însă radical lumea în cadrul căreia acţionează imperialismul, s-a schimbat raportul de forţe pe arena mondială. Niciodată în decursul istoriei nu s-au ridicat împotriva cercurilor agresive asemenea forţe uriaşe cum sînt lagărul socialist, strîns unit, cu imensa lui forţă politică, economică, tehnică-ştiinţifică şi de apărare, numeroase state nesocialiste iubitoare de pace, clasa muncitoare internaţională, mişcarea de eliberare naţională, mişcarea mondială a luptătorilor pentru pace.

Politica Uniunii Sovietice şi a celorlalte ţări socialiste de apărare neobosită a păcii, de rezolvare paşnică, prin tratative, a problemelor litigioase răspunde intereselor vitale ale omenirii, care doreşte fierbinte pacea. Iată în ce-şi găseşte izvorul aprobarea călduroasă şi

sprijinul larg de care se bucură în rîndurile popoarelor lumii inițiativele politicii externe a statelor socialiste. *(Aplauze.)*

Sînt cunoscute criticile adresate de d-l Kennedy înaintea alegerilor prezidențiale din S.U.A. vechii administrații, a cărei politică a dus la o scădere fără precedent a prestigiului internațional al Statelor Unite ale Americii. În timpul campaniei electorale cît și în primele luări de poziție după alegeri, el a declarat că va continua politica realistă a lui Franklin Roosevelt, că va milita pentru „o pace trainică în lume, care să nu se clatine in pragul războiului", că „va porni din nou în căutarea păcii" și va „netezi terenul tratativelor", că dorește să se făurească „nu un echilibru al forțelor, ci o lume nouă a legalității, în care cei tari să fie drepți, cei slabi să fie în siguranță, iar pacea să fie apărată pe veci". *(Animație în sală.)*

Potrivit acestor declarații s-ar fi putut aștepta ca instalarea sa la Casa Albă să ducă la o primenire a atmosferei internaționale de miasmele „războiului rece". Dar acum pînă și oameni politici, comentatori de presă, personalități din cele mai diferite din Occident își exprimă fățiș dezamăgirea față de politica noii administrații.

Intervenția armată împotriva Cubei a provocat nu numai în America latină, ci și în numeroase alte țări ale lumii un val de indignare și minie împotriva Statelor Unite, ca mare putere care a patronat și organizat atacarea micului popor cuban, ce-și apără dreptul de a dispune singur de propria sa soartă.

Atitudinea fermă a Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste, solidaritatea manifestată de toate popoarele iubitoare de libertate au constituit un sprijin moral și politic în lupta eroicului popor cuban, care s-a ridicat ca unul și a respins vitejește pe agresori. *(Vii aplauze.)*

Este îngrijorător că și după înfrîngerea agresiunii împotriva Cubei, personalități oficiale din S.U.A. proferează fățiș noi amenințări împotriva poporului cuban.

Nu dorim să dăm lecții nimănui, dar trebuie să subliniem că cei care refuză să țină seama de realități, care ignorează dreptul popoarelor de a dispune singure de soarta lor și intervin în treburile interne ale acestora vor avea de înregistrat noi eșecuri și mai grave.

Împreună cu toate țările socialiste, cu toate popoarele iubitoare de libertate, cu întreaga omenire progresistă sîntem din toată inima alături de lupta eroică a poporului Cubei pentru apărarea cuceririlor sale revoluționare, pentru dreptul sacru de a fi stăpîn al destinelor sale. *(Aplauze prelungite, furtunoase.)*

Viața dovedește că teza cu privire la posibilitatea zădărnicirii aventurilor agresive ale imperialiștilor nu este o formulă abstractă, ci concluzia analizei științifice a realităților esențiale ale lumii contemporane, în primul rînd a noului raport de forțe. Pe măsură ce devine și mai puternic frontul păcii, în frunte cu uriașul lagăr al statelor socialiste, strîns unite, cresc posibilitățile de înfrînare a agresorilor imperialiști, de preîntîmpinare a unui nou război mondial.

Conștiente de primejdiile pe care le implică pentru pace aventurile agresive ale cercurilor imperialiste, țările socialiste urmăresc cu vigilență desfășurarea vieții internaționale, depun eforturi neobosite pentru soluționarea pașnică a problemelor litigioase, pentru destinderea internațională, luînd totodată măsurile necesare pentru asigurarea securității popoarelor lor și pentru întărirea păcii în lume.

Muncind pentru întărirea patriei socialiste, pentru dezvoltarea economică și consolidarea continuă a orînduirii democrat-populare, sudind tot mai mult unitatea moral-politică în jurul partidului, poporul nostru răs-

punde în acelaşi timp îndatoririi sale internaţionaliste de a contribui la creşterea forţelor lagărului socialist — principalul reazem al păcii în lume. *(Aplauze puternice.)*

Alături de celelalte ţări socialiste, Republica Populară Romînă duce o politică de apărare fermă a păcii, de micşorare a încordării internaţionale şi de promovare a coexistenţei paşnice. Purtătorul de drapel şi iniţiatorul acestei politici, care exprimă interesele fundamentale ale poporului romîn, antrenat într-o vastă operă constructivă, este partidul nostru — Partidul Muncitoresc Romîn. (Aplauze entuziaste, îndelung repetate.)

Republica Populară Romînă, în strînsă unitate cu celelalte ţări ale familiei frăţeşti a lagărului socialist, aduce o contribuţie proprie, activă la întărirea forţelor socialismului şi păcii. Ţara noastră sprijină cu hotărîre propunerile istorice ale Uniunii Sovietice îndreptate spre realizarea dezarmării generale şi totale cu asigurarea celui mai strict control internaţional, se pronunţă cu hotărîre pentru încheierea tratatului de pace cu cele două state germane şi transformarea Berlinului occidental într-un oraş liber, demilitarizat, susţine propunerile şi iniţiativele altor state iubitoare de pace, îndreptate spre destinderea internaţională.

Pe baza principiilor coexistenţei paşnice se dezvoltă continuu relaţiile politice, economice şi culturale ale Romîniei cu ţări avînd diferite orînduiri social-politice.

Vom întreprinde şi pe viitor acţiuni neobosite pentru a contribui la însănătoşirea climatului internaţional, la statornicirea unor relaţii de bună vecinătate şi de colaborare între state.

Romînia îşi va aduce şi pe viitor întregul său aport la întărirea înţelegerii şi prieteniei între popoare, la lupta pentru triumful măreţei cauze a păcii. *(Vii aplauze.)*

Tovarăşi,

De-a lungul întregii sale existenţe, partidul nostru a educat pe comunişti, pe oamenii muncii în spiritul internaţionalismului proletar, a cultivat în rîndurile membrilor de partid conştiinţa faptului că ei sînt totodată militanţi ai marii familii a partidelor marxist-leniniste din lumea întreagă, ostaşi ai armatei comunismului mondial. *(Aplauze puternice.)*

Această mişcare reprezintă cea mai influentă forţă politică a timpului nostru, cel mai important factor al progresului social. Cu 41 de ani în urmă, în lume existau doar 6 partide comuniste (în afara Partidului bolşevic). Azi, în 87 de ţări de pe toate continentele lumii există partide comuniste şi muncitoreşti ; ele reprezintă o mare forţă, numărînd peste 36 milioane de membri şi mobilizînd sute de milioane de oameni ai muncii în lupta pentru pace, democraţie şi socialism. (Aplauze îndelungate.)

Este greu, tovarăşi, să exprimi sentimentele de emoţie şi mîndrie pe care le-am resimţit la Consfătuirea de la Moscova din 1960 a reprezentanţilor partidelor frăţeşti, cel mai larg şi mai reprezentativ for internaţional din cîte a cunoscut istoria mişcării muncitoreşti, imagine vie a uriaşei forţe a mişcării comuniste mondiale. *(Vii aplauze.)*

În Consfătuirile partidelor comuniste şi muncitoreşti din 1957 şi 1960 şi-a găsit expresie activitatea ideologică vastă a mişcării comuniste, care îmbogăţeşte neîncetat tezaurul gîndirii marxist-leniniste şi al experienţei revoluţionare a clasei muncitoare internaţionale.

Hotărîrile istorice ale celui de-al XX-lea şi XXI-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice au constituit un nepreţuit ajutor ideologic pentru toate partidele comuniste şi muncitoreşti, au contribuit la dezvoltarea şi aplicarea consecventă a principiilor leniniste în

viaţa şi activitatea partidelor, în relaţiile dintre partidele comuniste şi dintre ţările socialiste. *Întreaga politică a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a Comitetului său Central, în frunte cu tovarăşul Hruşciov, reprezintă o strălucită manifestare a marxism-leninismului creator în acţiune, este un exemplu de slujire a intereselor poporului, a intereselor cauzei păcii şi socialismului în lumea întreagă.* (Aplauze furtunoase. Urale.)

Conştient de răspunderea ce-i revine faţă de soarta propriului popor, faţă de mişcarea comunistă internaţională, partidul nostru îşi îndeplineşte cu hotărîre îndatoririle sale internaţionaliste, militînd cu fermitate şi perseverenţă pentru întărirea continuă a unităţii lagărului socialist şi a coeziunii mişcării comuniste mondiale.

În zilele noastre apare mai evident ca oricînd superioritatea marxism-leninismului asupra feluritelor „sisteme filozofice" ale ideologilor burgheziei — concepţii neputincioase să dea o interpretare justă evenimentelor, să prevadă cursul evoluţiei istorice. În zadar cheltuiesc marile monopoluri sute de milioane de dolari pentru organizarea a diferite „trusturi ale creierului", pentru înjghebarea a felurite „fundaţii" şi „institute" de combatere a comunismului; toate acestea nu pot ascunde sterilitatea sistemului capitalist pe plan ideologic, nu pot împiedica adîncirea continuă a crizei ideologiei burgheze.

Pînă şi adepţi dintre cei mai înfocaţi ai anticomunismului dau alarma că în arsenalul teoretic al ideologiei burgheze nu se găsesc idei care să poată fi contrapuse cu eficacitate marxismului, să stăvilească forţa de atracţie a acestuia. „Nu avem ţeluri care să unească poporul", „nu avem idealuri în stare să atragă masele" — se lamentează ei. „Comunismul este una din cele mai plauzibile şi convingătoare idei din istoria omenirii" — constată ziarul burghez englez „The Guardian". „...Primejdia care ameninţă acum Occidentul în America latină şi Africa — scrie ziarul — nu este o intervenţie sovietică directă şi nici măcar o conspiraţie comunistă uneltită pe furiş. Primejdia reală este că latino-americanii şi africanii ar putea hotărî în mod deliberat că imaginea comuniştilor despre lumea lor este mai adevărată şi mai promiţătoare decît cea a Occidentului".

Într-adevăr, ingrată sarcină le revine economiştilor, filozofilor, publiciştilor burghezi! Ce idei să născocească pentru a demonstra superioritatea „sistemului iniţiativei private" — cînd principalele ţări capitaliste înregistrează recorduri de şomaj, cînd economia lumii capitaliste bate pasul pe loc, în timp ce ţările socialiste înaintează cu paşi repezi pe calea înfloririi economiei şi culturii? Ce artificii ideologice pot convinge pe oamenii muncii de „virtuţile" unei orînduiri a cărei lege şi morală supremă este jefuirea celor mulţi, aruncarea pe spatele lor a poverii crizelor şi cursei înarmărilor şi asigurarea de profituri fabuloase unui mănunchi de magnaţi, — cînd socialismul arată că se poate trăi altfel, fără exploatatori, folosindu-se toate resursele societăţii pentru bunăstarea celor ce muncesc?

Criza ideologiei burgheze nu se datoreşte unor factori de conjunctură, unei situaţii de moment, ci reprezintă rezultatul necesar al evoluţiei unui sistem social perimat, condamnat de istorie la o inevitabilă pieire.

Militînd cu perseverenţă împotriva influenţelor ideologiei burgheze, partidele comuniste şi muncitoreşti apără ca lumina ochilor puritatea învăţăturii marxist-leniniste, demască neobosit oportunismul şi reformismul, desfăşoară o luptă hotărîtă împotriva revizionismului ca pericol principal în mişcarea muncitorească internaţională, combat dogmatismul şi sectarismul.

Forţa partidelor comuniste stă în fidelitatea nestrămutată faţă de măreaţa noastră învăţătură marxist-leninistă,

care reflectă legile obiective ale dezvoltării sociale, interesele vitale ale popoarelor și cerințele progresului istoric al umanității. (Aplauze prelungite.)

Trăim vremuri minunate în care prind viață sub ochii noștri visurile a generații de luptători revoluționari. Socialismul a devenit o realitate vie pe un teritoriu imens, care se întinde de la Pacific la Elba. În locul vechilor imperii coloniale au apărut zeci de noi state independente. Mișcarea comunistă mondială se afirmă ca o puternică forță motrice a dezvoltării sociale. Întreaga desfășurare a istoriei în cei mai bine de 110 ani de cînd Marx și Engels au adresat înflăcărata chemare *„Proletari din toate țările, uniți-vă!"* confirmă justețea genialelor idei ale marxismului. *(Vii aplauze.)*

Cu 40 de ani în urmă, delegații la primul Congres al Partidului Comunist din Romînia, încadrați de baionetele jandarmilor care-i arestaseră, intonau „Internaționala". *Azi, steagul glorios al partidului, care nu s-a plecat niciodată în fața dușmanului, flutură biruitor deasupra Romîniei socialiste.* (Aplauze puternice, îndelung repetate.) *N-au fost zadarnice jertfele, sacrificiile atîtor ani de aprigă luptă de clasă. Oropsiții soartei, cei jefuiți și exploatați la sînge de capitaliști și moșieri, cei care ieri* — cum spune cîntecul — *nu erau nimic pe lume, sînt azi totul, sînt stăpînii țării și ai soartei lor.* (Aplauze entuziaste. Urale.)

In această zi de aniversare sărbătorească, adresăm un fierbinte salut de luptă partidului făurit de Lenin, gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, partidelor frățești din țările socialiste, partidelor comuniste și muncitorești din toate țările. (Aplauze furtunoase.) *Transmitem oamenilor muncii de pretutindeni salutul nostru internaționalist — expresie a solidarității cu lupta lor pentru pace, democrație și progres social.* (Aplauze puternice, îndelungate.)

PĂȘIM ÎN AL CINCILEA DECENIU DE EXISTENȚĂ A PARTIDULUI ÎNSUFLEȚIȚI DE OBIECTIVUL MĂREȚ AL DESĂVÎRȘIRII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE ÎN ȚARA NOASTRĂ. SUB CONDUCEREA SA ÎNCERCATĂ, POPORUL MUNCITOR VA FĂURI VICTORIA DEPLINĂ A SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI ÎN SCUMPA NOASTRĂ PATRIE! *(Aplauze entuziaste, prelungite.)*

CAUZA COMUNISMULUI ȘI A PĂCII ESTE INVINCIBILĂ, EA VA TRIUMFA ÎN MOD INEVITABIL ÎN LUMEA ÎNTREAGĂ! *(Aplauze furtunoase, urale. Întreaga sală, în picioare, ovaționează minute în șir. În sală răsună lozinci: „Trăiască Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej!", „Trăiască detașamentul de frunte al mișcării comuniste internaționale — Partidul Comunist al Uniunii Sovietice!", „Trăiască unitatea lagărului socialist și a mișcării comuniste internaționale!", „Trăiască pacea în lumea întreagă și cei ce luptă pentru ea!". Din miile de piepturi izbucnesc noi urale. Se scandează îndelung: P.M.R.)*

Dat la cules 8.05.1961. Bun de tipar 8.05.1961. Apărut 1961. Tiraj 263.200 broșate + 2.000 legate. Hîrtie tipar de 50 g/m², 540×840/16. Coli editoriale 2,09. Coli de tipar 3. C.Z. pentru biblioteci 3CP(R)—2=R.

Intreprinderea poligrafică Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii, București, R.P.R., comanda nr. 5.100/10.738